

Steunpunt 'Ondernemerschap, ondernemingen en innovatie'

In een steeds sterker concurrentiële omgeving en onder steeds grotere druk om te innoveren, is het vermogen van de Vlaamse Overheid om ondernemerschap te bevorderen en aan te moedigen door gebruik te maken van een ondersteunend beleid, van uitermate groot belang om welvaart te behouden en te verhogen. Het beleidsonderzoek dat wordt uitgevoerd door het "Steunpunt Ondernemerschap, Ondernemingen en Innovatie" moet de regering een substantiële ondersteuning geven bij het ontwikkelen van kwaliteitsvolle leidraden omtrent innovatie en ondernemerschap, en bij het controleren van de resultaten van die beleidslijnen doorheen de tijd.

Missie en werking

In 2002 wees de Vlaamse Overheid het Steunpunt Ondernemerschap, Ondernemingen en Innovatie toe aan het consortium K.U. Leuven, Universiteit Gent en Vlerick Leuven Gent Management School.¹ Het Steunpunt wordt het kenniscentrum op het terrein van ondernemerschap en duurzame economische groei in Vlaanderen. De doelstellingen van het Steunpunt betreffen enerzijds het *begeleiden* van de Vlaamse Overheid bij het ontwikkelen van beleidslijnen die de economische groei bevorderen en ondernemerschap stimuleren, alsmede het *informeren* van ondernemingen, instellingen of individuen over het onderwerp 'ondernemerschap, ondernemingen en innovatie' in de breedste betekenis van het woord.

Om deze verschillende taken te vervullen, ontwikkelt het Steunpunt verschillende uitgebreide *longitudinale databanken* en worden *fundamentele onderzoeksprojecten* rond dit onderwerp opgestart. De databanken en het daaraan gelinkte onderzoek

vormen samen de ruggengraat van het steunpunt en zijn waardevolle middelen om overheidsinstellingen te ondersteunen bij de ontwikkeling en evaluatie van geschikte beleidsinstrumenten. Ze maken het mogelijk de instrumenten op een solide academische basis te beoordelen en beleidsvragen grondig en met kennis van zaken te beantwoorden. Hierdoor wordt het ook mogelijk verder te gaan dan het 'voor de hand liggende', en om op een longitudinale manier de – vaak – onderliggende krachten te onderzoeken.

Opdrachten

Geschikte databanken zijn een essentieel onderdeel bij (longitudinale) beleidsevaluaties, fundamenteel onderzoek en toegepaste onderzoeksprojecten. Het Steunpunt zal dan ook investeren in de uitbouw van databanken op verschillende niveaus:

- Macro-economisch niveau (i.e. BEL/MNE)
- Meso/high-tech/ondernemingsniveau (i.e. PSIC/START, HITO)
- Niveau van het individu/de ondernemer (i.e. GEM)

Het Steunpunt beschouwt deze databanken als centraal in haar opdracht. Een maximum aan synergie wordt nagestreefd bij de ontwikkeling van deze databanken. Gebaseerd op bovenvermelde databanken worden een aantal fundamentele onderzoeksprojecten opgestart rond twee specifieke thema's:

- *Succesvolle versus falende ondernemingen*: specifieke onderzoeksthema's zijn faling van ondernemingen, de rol van risicokapitaal, (inter)organisatorische samenwerkingsverbanden.
- *De kenniseconomie*: specifieke onderzoeksthema's omvatten de kenniseconomie en ondernemingsdynamiek, de impact van e-business in Vlaanderen, technologische innovatie en intrapreneurship.

Naast het creëren en verspreiden van kennis rond ondernemerschap, innovatie en de stimulerende rol van de overheid hierin, heeft het Steunpunt een extra expliciete opdracht: de periodieke evaluatie van beleidsinstrumenten en de ontwikkeling van nieuwe methodologieën voor beleidsevaluatie. Een van de instrumenten die zal ontwikkeld worden binnen het Steunpunt betreft de tweejaarlijkse concurrentietoets van de Vlaamse economie. Bovendien zullen de databanken die ontwikkeld worden binnen het Steunpunt een nuttig instrument zijn om de impact van beleidsinstrumenten op de structuur, gedrag en resultaten van ondernemingen te evalueren.

Onderzoeksgroepen

Binnen het consortium vormen *vier onderzoeksgroepen* de ruggengraat van het Steunpunt. De vier onderzoeksgroepen zijn *complementair* in hun aard, niet enkel wat betreft expertise en achtergrond in de verschillende domeinen, maar ook wat betreft expertise en ervaring in onderzoeksmethodologie.

De *eerste* onderzoeksgroep (Sleuwaegen/De Backer) behoort tot de K.U. Leuven en levert expertise in het domein van de macro- en meso-economische structuur van de Vlaamse economie en de industriële dynamiek. Een eerste taak van deze groep bestaat uit het ontwikkelen en onderhouden van de BEL/MNE databank. Deze databank bevat een schat aan informatie die zowel voor het fundamenteel onderzoek als voor de kortetermijnbeleidsevaluaties kan aangewend worden. Deze onderzoeksgroep is ook verantwoordelijk voor het tweejaarlijkse rapport over de competitiviteit van de Vlaamse regio. Specifieke expertise is aanwezig in de evaluatie van beleidsinstrumenten en de ontwikkeling van nieuwe methodologieën voor beleidsevaluatie.

De *tweede* onderzoeksgroep (Van Hootegem/Sels/Bouwen/Taillieu) behoort tot de K.U. Leuven. Deze afdeling heeft specifieke expertise in de domeinen van human resource management, organisatiepsychologie en gedrag. Bijzonder relevant voor dit voorstel is de ervaring van deze groep in de ontwikkeling van de grootschalige longitudinale databank PASO. Binnen het huidige beleidsonderzoekscentrum bestaat hun taak in hoofdzaak, maar niet alleen, uit het verder ontwikkelen van deze databank en het uitbreiden naar nieuwe domeinen (PSIC/START database). Ze ondersteunen ook de andere groepen voor de korte- en langetermijn onderzoeks- en evaluatieprojecten. Ze leveren input voor het onderzoeksproject van Prof. Bouwen en Prof. Taillieu, waarin de samenwerkingsstrategieën bij vernieuwende projecten geanalyseerd wordt en nieuwe indicatoren in dit domein worden ontwikkeld. Via deze tweede onderzoeksgroep heeft dit Steunpunt eveneens toegang tot de gegevens en studies uitgevoerd door het interuniversitaire Steunpunt "Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming",² gehuisvest aan de K.U. Leuven. Nauwe contacten met het Steunpunt "O&O indicatoren" bestaan via het onderzoeksproject van Prof. Bouwen en Prof. Taillieu.

De *derde* onderzoeksgroep (Clarysse/Van Dierdonck/Muylle) behoort tot de Universiteit Gent. Deze groep is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de HITO databank, die zich expliciet richt op hoogtechnologische KMO's. Deze groep beschikt ook over de competentie om verschillende beleidsinstrumenten en (technologisch) innovatiebeleid van de overheid te evalueren. Het langlopend onderzoek naar benchmarking van clusterbeleid en indicatoren wordt hier uitgevoerd. Prof. Muylle legt zich in het bijzonder toe op e-business en de impact van ICT op bedrijfsprocessen en supply chain management processen. Deze groep werkt eveneens nauw samen met het Steunpunt "O&O indicatoren" (Prof. Debackere, K.U. Leuven). Deze samenwerking verhoogt de expertise in het consortium in onderwerpen zoals technologisch beleid en O&O management.

De *vierde* onderzoeksgroep (Manigart/Crijns/Ooghe) bevindt zich aan de Vlerick Leuven Gent Management School. Zij zijn verantwoordelijk voor de studies met betrekking tot ondernemerschap en performantie. Zij onderhouden de GEM databank (Global Entrepreneurship Monitoring). Deze databank bevat gegevens over ondernemerschap in

Vlaanderen en maakt deel uit van een internationaal onderzoek naar ondernemerschap in verschillende delen van de wereld. Specifieke expertise binnen deze groep betreft ondernemingsfinanciering (e.g. financiering van startende ondernemingen) en de ontwikkeling van kansmodellen voor falen. Deze groep beschikt eveneens over expertise betreffende de groei van ondernemingen, KMO's en starters in het algemeen. We verwijzen eveneens naar de onderzoeksafdeling van Prof. Van den Berghe aan de Vlerick Leuven Gent Management School, waar specifieke expertise aanwezig is met betrekking tot duurzaam ondernemen en corporate governance in het bijzonder.

Deze vier onderzoeksgroepen zullen het grootste deel van het onderzoekswerk verrichten. Prof. Dr. ir. Roland Van Dierdonck treedt op als hoofdpromotor van het Steunpunt. De expertise en ervaring aanwezig binnen het consortium staat garant voor fundamenteel en toegepast onderzoek op hoog niveau met een expliciete focus op beleidsvorming door de Vlaamse Overheid. Het consortium zal tevens beroep doen op gevestigde netwerken en belangrijke relaties in zowel de academische als de zakenwereld.

Informatieverspreiding

De onderzoeksresultaten zullen enerzijds verspreid worden binnen de academische wereld door middel van publicaties in academische tijdschriften,

een working paper serie, academische seminars en de verschillende formele en informele academische netwerken.

Diffusie van de kennis naar de bedrijfswereld toegebeurt door middel van een website, een nieuwsbrief en management seminars. De website biedt gemakkelijk toegang tot praktische informatie. Een elektronische nieuwsbrief zal specifieke onderzoeksresultaten, events of management seminars rond ondernemerschap en innovatie belichten. De resultaten van de verschillende studies zullen eveneens aan bod komen in de verschillende opleidingen die georganiseerd worden binnen de Vlerick Leuven Gent Management School.

Hilde Plaetinck

*Vlamingenstraat 83, B-3000 Leuven
Tel: 016/32.35.84 – Fax: 016/32.35.81
steunpunt@vlerick.be
www.ondernemerschap.be*

Noten

1. Het Steunpunt 'Ondernemerschap, ondernemingen en innovatie' is gehuisvest in de Vlamingenstraat 83, 3000 Leuven. Contactpersoon Hilde Plaetinck.
Steunpunt@vlerick.be www.ondernemerschap.be
2. Prof. Dr. L. Sels is één van de co-promotoren van het interuniversitaire Steunpunt WAV.